

Vad är Finanspolitiska rådet?

Lars Calmfors

Finansdepartementets dag

13/2-08

Finanspolitiska rådet

- Myndighet under regeringen sedan 1 augusti 2007
- Uppgift: ”Att sköta administrativa och handläggande uppgiften åt ett **särskilt råd** som ska finnas vid myndigheten”

Personal

Lars Calmfors (kanslichef)

Thomas Eisensee (rådssekreterare)

Ann Öberg (rådssekreterare)

Det särskilda rådet

Torben M Andersen, Aarhus universitet (vice ordförande)

Lars Calmfors, Stockholms universitet (ordförande)

Per-Ola Eriksson, landshövding

Karolina Ekholm, Stockholms universitet

Martin Flodén, Handelshögskolan i Stockholm

Laura Hartman (tidigare Larsson), IFAU

Ann-Sofie Kolm, Stockholms universitet

Erik Åsbrink, tidigare finansminister

Diverse om rådet

- Budget på knappt 6 mkr
 - ledamöternas arvoden
 - sekretariat
 - lokaler
 - administration/bokföring
 - konferenser/hemsida/publikationer
 - underlagsrapporter
- Lokaler på Konjunkturinstitutet

Idén om finanspolitiska råd

- Utlöpare från 1980-talets diskussion om regler kontra diskretionära beslut i den ekonomiska politiken (Kydland och Prescott)
- Penningpolitisk regim med oberoende centralbank
- Kan slutsatserna om penningpolitiken i någon form överföras till finanspolitiken?

Referenser i litteraturen

Von Hagen och Harden (1994)
Eichengreen, von Hagen och Harden (1995)
Wren-Lewis (1996, 2000, 2002)
Blinder (1997)
Ball (1997)
Business Council of Australia (1999)
Eichengreen, von Hagen och Hausmann (1999)
Seidman (2001)
Wyplosz (2002, 2005, 2008)
STEMU-utredningen (2002)
EEAG (2003, 2004, 2006)
Calmfors (2003a,b, 2005)
Borg (2003)
HM Treasury (2003, 2004)
European Commission (2004)
Jonung och Larch (2004)
Annett, Decressin och Deppler (2005)
IMF (2005)

Ecofin Council

” ”national institutions could play a more prominent role in budgetary surveillance to strengthen national ownership through national public opinion and complement the economic and policy analysis at the EU level”

Huvudspår i den internationella diskussionen

1. Delegering av beslut till oberoende Fiscal Policy Committee
 - årligt budgetsaldo i förhållande till medelfristigt mål
 - ett eller flera finanspolitiska instrument som konjunkturpolitiskt medel
2. Rekommendationer om politiken från oberoende Fiscal Policy Council
3. Regeringen ska basera sina budgetkalkyler på kalkyler gjorda av ett oberoende råd

Sverige: utvärdering ex post i stället för ex ante

Finanspolitiska rådets uppdrag

1. Följa upp om de grundläggande målen för finanspolitiken nås, vilka inkluderar långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskotts-målet och utgiftstaket för staten, samt hur finanspolitikens inriktning förhåller sig till dessa mål och till konjunkturutvecklingen.
2. Bedöma om utvecklingen ligger i linje med god långsiktigt uthållig tillväxt samt leder till långsiktigt hållbar hög sysselsättning.
3. Granska tydligheten i den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen, särskilt med avseende på angivna grunder för den ekonomiska politiken samt skälen för förslag till åtgärder.
4. Granska och bedöma kvaliteten i lämnade prognoser och i de modeller som ligger till grund för prognoserna.

Rapport i år till 15 maj, senare till 15 mars.

Utvärdering av finanspolitiken

- Långsiktigt hållbara finanser är ett **överordnat** mål
- Överskottsmål och utgiftstak är **intermediära** mål
- Rimligt med mer principiell analys av hur de intermediära målen hänger ihop med det överordnade målet
 - överskottsmålet har börjat ifrågasättas i debatten
 - den buffert som byggs upp inför de demografiska utmaningarna ska vid något tillfälle börja användas
- Överväganden
 - många banor som ger långsiktig hållbarhet
 - intergenerationell rättvisa
 - effektivitet ("tax smoothing")
- Det finns målkonflikter (men inte i Finansdepartementets skrivningar)
 - framtida generationer kommer att ha det bättre
 - försiktighetssparande för att möta oväntade händelser kan motivera successiv statlig förmögenhetsuppbyggnad (tills alla utgifter kan betalas av ränteintäkter)

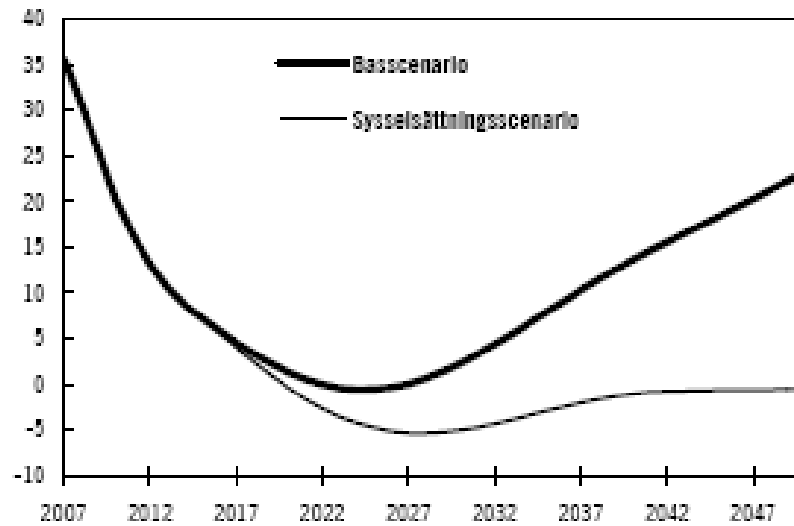
Tabell 7.2 Offentliga finanser*Procent av BNP*

	2007	2010	2015	2020	2030	2040	2050
Primära inkomster	51,8	50,3	50,5	50,7	51,1	50,9	50,3
Skatter och avgifter	48,4	47,2	47,7	48,0	48,6	48,7	48,3
Övriga inkomster	3,4	3,1	2,9	2,7	2,4	2,2	2,0
Primära utgifter	49,3	47,4	50,6	51,2	53,3	52,8	51,4
Transfereringar	19,8	18,8	19,0	19,2	19,6	19,2	18,4
Konsumtion	26,6	25,8	24,9	25,3	26,9	26,8	26,3
Investeringar	2,9	2,8	2,7	2,8	2,9	2,9	2,8
Teknisk justering	0,0	0,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Primärt sparande	2,5	2,8	-0,1	-0,5	-2,2	-1,9	-1,1
Kapitalinkomster, netto	0,4	0,7	1,1	1,2	0,8	-0,1	-0,7
Finansiellt sparande	2,9	3,6	1,0	0,7	-1,4	-2,0	-1,8
Finansiell ställning							
Statsskuld	35,6	20,2	7,3	1,4	2,3	13,6	23,4
Konsoliderad bruttoskuld	39,7	24,5	12,6	7,8	10,4	22,3	32,0
Nettoskuld	-17,7	-24,4	-31,0	-31,6	-20,6	0,5	13,8

Källa: Finansdepartementet.

Diagram 7.4 Statsskulden

Procent av BNP

Källa: Finansdepartementet.

Finanspolitiska rådets uppdrag

1. Följa upp om de grundläggande målen för finanspolitiken nås, vilka inkluderar långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskotts målet och utgiftstaket för staten, samt hur finanspolitikens inriktning förhåller sig till dessa mål och till konjunkturutvecklingen.
2. Bedöma om utvecklingen ligger i linje med god långsiktigt uthållig tillväxt samt leder till långsiktigt hållbar hög sysselsättning.
3. Granska tydligheten i den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen, särskilt med avseende på angivna grunder för den ekonomiska politiken samt skälen för förslag till åtgärder.
4. Granska och bedöma kvaliteten i lämnade prognoser och i de modeller som ligger till grund för prognoserna.

Programme

- 09:00-09:10 **Welcome and introduction**
Professor Lars Calmfors, IIES, Stockholm University, Chairman of the Swedish Fiscal Policy Council
- 09:10-10:00 **Long-term objectives for government debt**
Professor Alan Auerbach, University of California, Berkeley
Discussant: Professor Kjetil Storesletten, University of Oslo
- 10:00-10:45 **A survey of the effects of discretionary fiscal policy**
Professor Roel Beetsma, University of Amsterdam
Discussant: Professor Lars E O Svensson, Riksbanken
- 10:45-11:15 Coffee
- 11:15-12:00 **Prudent budgetary policy with uncertain revenues, investment projects and labour market reforms**
Professor Rick van der Ploeg, European University Institute
Discussant: Professor John Hassler, IIES, Stockholm University
- 12:00-13:00 Lunch
- 13:00-13:30 **Keynote speech: The speed with which labour market reforms work - lessons from international experience**
Jørgen Elmeskov, Acting Head, Economics Department, OECD
- 13:30-14:15 **Equilibrium unemployment and equilibrium employment in Sweden**
Associate Professor Anders Forslund, IFAU
Discussant: Professor Bertil Holmlund, Uppsala University

Rådets oberoende

- Centralt för legitimiteten
- Inte rådgivning ex ante till regeringen och allianspartierna
- Jävsproblematik
- Vänsterpartiet: ”det finns skäl att anta att det finanspolitiska rådet blir ytterligare ett organ som skall klä regeringens högerpolitik i ett falskt vetenskapligt skimmer”
- Socialdemokraterna: kritik mot att den förda politiken ska utvärderas av någon annan än ”svenska folkets valda företrädare i riksdagens finansutskott och riksdagen”
- Bättre beslutsunderlag för riksdag och väljare
- Oppositionen har egentligen mest att vinna